

KARTA KURSU (realizowanego w specjalności)**PSYCHOLOGIA KLINICZNA**
(nazwa specjalności)

rok akademicki 2022/2023

Kierunek: Psychologia
Specjalność: kliniczna
Forma prowadzenia zajęć: niestacjonarne
Stopień: jednolite magisterskie
Rok: IV
Semestr: 8 (letni)

Nazwa	Elementy socjoterapii
Nazwa w j. ang.	The elements of sociotherapy

Koordynator	dr Agnieszka Lasota	Zespół dydaktyczny
		dr Agnieszka Lasota dr Joanna Fryt dr Katarzyna Gucwa-Porębska
Punktacja ECTS*	5	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest zapoznanie studentów z wybranymi metodami i technikami pracy socjoterapeutycznej. Omówione zostaną przyczyny niedostosowania społecznego, czynniki zagrażające, a sprzyjające powstawaniu niedostosowania społecznego u dzieci i młodzieży a następnie metody pracy grupowej opartej na socjoterapii. Studenci zapoznają się z takimi metodami socjoterapii jak bajkoterapia, muzykoterapia, arteterapia czy filmoterapia. Studenci rozwiną umiejętności pracy w grupie, współpracy, opanują sposoby rozwiązywania konfliktów w grupie, z wykorzystaniem elementów mediacji grupowych. Ponadto, rozwiną świadomość kompetencji socjoterapeutów oraz korzyści i ograniczeń związanych z pracą socjoterapeutyczną jako formą terapii.

Warunki wstępne

Wiedza	
Umiejętności	
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności
Wiedza	W01: Student ma pogłębioną wiedzę z zakresu zagrożenia niedostosowaniem społecznym niezbędną do planowania działań korekcyjno-educacyjnych.	SK_W01; SK_W09
	W02: Student zna terminologię związaną z socjoterapią, techniki i metody pracy socjoterapeutycznej.	SK_W02; SK_W09
	W03. Student wykazuje znajomość różnorodnych form pracy socjoterapeutycznej i jej praktyczne zastosowanie do określonej grupy odbiorców działań pomocowych.	SK_W10

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności
Umiejętności	U01. Student potrafi proponować rozwiązania problemów z wykorzystaniem wiedzy psychologicznej i skutecznie dobierać metody działań w odniesieniu do indywidualnych potrzeb jednostki.	SK_U07
	U02. Student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę do diagnozy potrzeb i problemów członków grupy socjoterapeutycznej.	SK_U09; SK_U10
	U03. Student potrafi, tworzyć różnorodne propozycje zajęć socjoterapeutycznych.	SK_U01; SK_U07

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności
Kompetencje społeczne	K01: Student wykazuje wrażliwość na stosowanie zasad etyki i rzetelności zawodowej przez siebie oraz innych (np. w kontekście zadań i kompetencji socjoterapeuty).	SK_K01
	K02: Student wykazuje gotowość do podejmowania indywidualnych i zespołowych wyzwań zawodowych w obszarze socjoterapii.	SK_K02
	K03: Student kształtuje postawę konieczności rozwoju własnych kompetencji zawodowych i osobistych	SK_K03, SK_K05,

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin	20			10						
30										

Opis metod prowadzenia zajęć

Zajęcia odbywają się w formie stacjonarnej. Wykład prowadzony jest z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych. Studenci mają także możliwość obejrzenia fragmentów materiałów video aby poznać konkretne metody pracy socjoterapeutycznej. Czynnicy uczestniczą w wymianie myśli poprzez dyskusję. W trakcie ćwiczeń studenci mają możliwość przećwiczenia pewnych elementów pracy socjoterapeutycznej, poznają wybrane techniki i metody pracy socjoterapeutycznej, biorą udział w grach dydaktycznych. Wykonują projekty indywidualne i w małych grupach, biorą udział w burzy mózgów i dyskusjach na temat możliwości, zasad, form i metod stosowanych w pracy socjoterapeutycznej.

„Zajęcia odbywają się z wykorzystaniem kompetencji nabytych podczas indywidualnego szkolenia/ kursu pn: Analiza metod ilościowych wykorzystywanych w psychologii” zrealizowanego w ramach projektu „Uczelnia najwyższej jakości – UP to the TOP, zad. 5 Szkolenia podnoszące kompetencje dydaktyczne kadry dydaktycznej - Indywidualne kursy z zakresu nowoczesnych metod dydaktycznych w ramach Pilotażowego programu szkoleń indywidualnych (PPSI)”

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01		x				x	x	x					
W02		x				x	x	x					
W03		x				x	x	x					
U01		x				x	x	x					
U02		x				x	x	x					
U03		x				x	x						
K01		x				x	x	x					
K02		x				x	x	x					
K03		x				x		x					

Kryteria oceny

Zaliczenie na podstawie przygotowanych projektów na ćwiczeniach oraz aktywności w trakcie zajęć ćwiczeniowych. Zaliczenie wykładów na podstawie aktywności oraz obecności (dopuszczalna nieobecność 1h, każda dodatkowa nieobecność musi być zaliczona pracą pisemną).

Uwagi

Kurs realizowany jest na kierunku: Psychologia - jednolite studia magisterskie niestacjonarne. Specjalność kliniczna

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykłady:

1. Socjoterapia jako forma pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
2. Diagnoza w socjoterapii. Kompetencje socjoterapeutów, zasady pracy socjoterapeutycznej.
3. Wybrane metody i techniki pracy socjoterapeutycznej.
4. Metody pracy socjoterapeutycznej - niskie poczucie własnej wartości.
5. Metody pracy socjoterapeutycznej - konflikty interpersonalne.
6. Modele pracy z uczniem zagrożonym/ niedostosowanym społecznie.
7. MOW i MOS - zasadność umieszczania nieletnich w ośrodkach. Socjoterapia a resocjalizacja.
8. Arteterapia, bajkoterapia, muzykoterapia, filmoterapia jako metody pracy z młodzieżą zagrożoną niedostosowaniem społecznym.
9. Wybrane programy socjoterapeutyczne w pracy z młodzieżą nieprzystosowaną społecznie.
10. Socjoterapia jako pomoc w rozwiązywaniu zachowań trudnych w grupie. Programy przeciwdziałania agresji/ przemocy szkolnej/ cyberprzemocy jako forma socjoterapii.

Ćwiczenia:

1. Czynniki leczące w socjoterapii i istota grupy socjoterapeutycznej.
2. Program socjoterapeutyczny rozwijający umiejętność radzenia sobie z emocjami.
3. Akceptacja, odrzucenie i konflikty w grupie - przykładowa sesja.
4. Program socjoterapeutyczny rozwijający motywację i pozytywny obraz siebie.
5. Wzrost zachowań prospołecznych, spadek zachowań agresywnych - przykładowa sesja.

Wykaz literatury podstawowej

1. Biracyaza, E., Habimana, S. (2020). Contribution of community-based sociotherapy interventions for the psychological well-being of Rwandan youths born to genocide perpetrators and survivors: analysis of the stories telling of a sociotherapy approach. *BMC Psychol.* 8, 102
<https://doi.org/10.1186/s40359-020-00471-9>
2. Deptuła, M. (2005). *Diagnostyka, profilaktyka, socjoterapia w teorii i praktyce pedagogicznej*, Bydgoszcz: Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy.
3. Grudziwska, E. (red.) (2019). *Socjoterapia w pracy z dziećmi i młodzieżą. Cz.4.* Difin.
4. Jankowiak, B. (red.) (2013). *Socjoterapia jako forma pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Teoria i praktyka*, Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.
5. Jankowiak, B., Soroko, E. (2014). Style socjoterapeutycznej pracy grupowej z dziećmi i młodzieżą z perspektywy czynników pomocowych. *Studia Edukacyjne*, 31, 195-218.
6. Kubilay, A.M (2015). Sociotherapy as a contemporary alternative, *Challenges of the Knowledge Society*, 894-897.
7. Lasota A., Franczyk J.L., (red.) (2015). *Socjoterapia dzieci i młodzieży. Diagnoza i metody pracy.* Wydawnictw Naukowe Żak.
8. Mekhakyan, A., Szulc, A, Imielski, W. (2018). Film jako narzędzie psychoterapeutyczne. Wybrane problemy filmoterapii, *Psychiatria*, 15, 127-134.

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Ballard, R. (1997). *Jak żyć z ludźmi. Umiejętności interpersonalne. Program profilaktyczny dla młodzieży*, Warszawa: Ministerstwo Edukacji Narodowej.
2. Borecka, I., Wontarowska-Roter, S. (2003). *Biblioterapia w edukacji dziecka niepełnosprawnego intelektualnie*, Wałbrzych.
3. Grudziwska E (red.). (2017) *Socjoterapia w pracy z dziećmi i młodzieżą. Cz. 3.*, Difin.
4. Grudziwska E (red.). (2015) *Socjoterapia w pracy z dziećmi i młodzieżą. Cz. 1.*, Difin.
5. Jagieła, J. (2009) *Socjoterapia w szkole. Krótki poradnik psychologiczny*, Kraków: Rubikon.
6. Lasota, A., Jońca, D. (2021). *Emocje Komunikacja Akceptacja. Program profilaktyczno-terapeutyczny dla dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym*. Difin.
7. Miluska, J. (2001). *Psychologia w rozwiązywaniu problemów szkoły*, Poznań: Oficyna Współczesna;
8. Sawicka, K. (1998) *Socjoterapia*, Warszawa: Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej. (wybrane rozdziały).
9. Sieńkowska, K., Skorupka, M., Leoniewska, K., Borecka, A., Łapińska, E. (2020). *Po pierwsze relacja. Praktyczny poradnik dla nauczycieli jak wspierać uczniów w budowaniu dobrych relacji w klasie*. Publikacja projektu „Lokalny system wsparcia na Targówku”, s. m. Warszawa.
10. Sołtysiak, T. (2005). *Zagrożenia w wychowaniu i socjalizacji młodzieży oraz możliwości ich przezwyciężania*, Bydgoszcz: Wydawnictwo Akademii Bydgoskiej;
11. Spinelli, Lily, (2018). *Tabletop Role-Playing Games and Social Skills in Young Adults*, *Honors College Theses*. 192. https://digitalcommons.pace.edu/honorscollege_theses/192
12. Śmieszek, M. (2019). *Cinematheapy as a Part of the Education and Therapy of People with Intellectual Disabilities, Mental Disorders and as a Tool for Personal Development*. *International Research Journal for Quality in Education*, 6(1), 30-34.
13. Wybrane artykuły naukowe z czasopisma *International Journal of Public Sociology and Socioterapy*.
14. Wybrane artykuły naukowe z czasopisma *Journal of Poetry Therapy*.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	20
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	40
	Przygotowanie projektu indywidualnego po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	38
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w małych grupach, dyskusja na forum)	15
	Przygotowanie do egzaminu	0
Ogółem bilans czasu pracy		125
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		5